

[Poul Sørensen.]

side, at jeg ikke kan anerkende den form, at ministre skal kunne sidde i ugevis og overveje disse ting i ministeriet. Jeg spørger f. eks. socialministeren: skal vi, hvis vi fremsætter et socialt forslag, så afvente socialkommissionens overvejelser og endelige stillingtagen? Det skal vi selvfølgelig ikke, derfor må folketingets arbejdsform tilrettelægges på en sådan måde, at det er folketinget, der bestemmer, hvordan det skal gå, og vi må henstille og anmode ministrene om ikke at sinke vort arbejde, således som man ofte har lagt op til.

Jeg har også en bemærkning til hr. Poul Dam: det går hurtigt, hvad kan der ikke blive ud af det? Vi hørte hr. Aksel Larsen i går og hr. Poul Dam i dag, så det bliver en interessant tid, vi går i møde. Vi vil sidde og lytte rundt omkring i salen, kan jeg sige til hr. Poul Dam og andre SFere, og vi skal også nok komme med vore småbemærkninger fremefter, efterhånden som forbrødringen skrider frem.

Poul Dam: Jeg blev ganske forskrækket, da hr. Poul Sørensen just sagde, at han i den kommende tid ville sidde og lytte; men jeg blev jo trøstet bagefter ved at få at vide, at han dog også ville sige noget en gang imellem. Jeg håber også, det på mange måder bliver en interessant tid, vi går i møde.

Men man misforstår min situation i denne sag, hvis man tror, at det, jeg sagde, er noget, jeg har fundet ud af siden i går eller siden for et par dage siden. Jeg mener, at det er i overensstemmelse med det parlamentariske system, at regeringen som leder af lovgivningsarbejdet har en særlig placering også i dette ting. De private forslag, der bliver fremsat — og jeg synes jo nok, at vi fra vor side ikke har holdt os tilbage med at stille forslag; vi ved lidt om, hvordan vilkårene for disse private forslag er ... (*Poul Møller:* I trækker dem jo tilbage igen!). Vi trækker enkelte af dem tilbage igen, når vi opdager, at det ikke var nødvendigt at fastholde dem. Vi har dog i hvert fald prøvet at fremsætte dem, og vi synes ikke altid, at forslagsmængden fra anden side er så forfærdelig overvældende; men det har måske mange forklaringer. Vi mener, at de private forslag, som er naturlige oplæg til diskussion og til at sætte nogle nye ting i gang, på mange

måder og i mange tilfælde bedre kan vente end visse af regeringsforslagene.

Jeg har i anledning af dette forslag prøvet at gennemgå, hvor lang tid der er gået mellem fremsættelsen af forslag og første behandling i den forløbne del af samlingen. Der er, bortset fra den første tid, hvor vi på grund af valget havde en vældig hurtig behandling af en række regeringsforslag, gået temmelig lang tid i mange tilfælde, også mellem fremsættelsen af regeringens forslag og deres første behandling. Jeg mener, at vi stadig har liggende en del forslag — vi har i hvert fald tidligere haft en del — der har ligget en måneds tid uden at være kommet til første behandling. Det må være arbejdets pres, som bestemmer over dette, og jeg mener, at det er forkert at lave regler, der giver private lovforslag en bedre stilling end regeringsforslag, for det ville det under visse omstændigheder kunne resultere i.

Men for øvrigt vil jeg gerne sige, at jeg tror, det er vigtigt, at vi til stadighed diskuterer folketingets arbejdsform. Noget af det, hr. Poul Sørensen her sagde, vil jeg være helt enig i. Mange af de debatter, vi fører, bliver ødelagt af den ene eller den anden grund og er i meget høj grad skindebatter, som vi godt kunne have undværet. Jeg tror, det er nødvendigt, at vi til stadighed tænker på, om vi kan gå bort fra de døde traditioner og få mere levende og centrale debatter.

Så vil jeg for øvrigt gerne indrømme, at tingene forandrer sig, og man glemmer, at de forandrer sig; jeg havde faktisk glemt, hvor længe siden det er, hr. Hilmar Baunsgaard var minister.

Hilmar Baunsgaard: Må jeg sige til det ærede medlem hr. Poul Dam, at jeg skal lade hans sidste bemærkning ligge, idet jeg forstår, at det ærede medlem ikke har forudsætninger for at fatte, at andre mennesker har samme syn på parlamentets arbejdsform, hvad enten de sidder på ministerbænke eller på oppositionsbænke.

Men der er en meget væsentlig ting, som jeg synes det ærede medlem tager fejl i. Man kan ikke fastsætte en forretningsorden, sådan som det ærede medlem antydede det i sit første indlæg, der ligefrem skulle give regeringsforslag fortrinsstilling; man må principielt holde for ligestilling mellem rege-